

Ladestasjon for el på Innlandsporten i Stange kommune. Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

Energistasjoner for grønn næringstransport

SLUTTRAPPORT

Østlandssamarbeidet og Osloregionen IPR har i perioden 01.08.2022-31.12.2024 gjennomført prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*, med støtte fra Klimasats. Prosjektets formål har vært «å bidra til raskere etablering av energistasjoner for grønn næringstransport på Østlandet». Dette dokumentet gir en utfyllende beskrivelse av gjennomføring av prosjektet og hovedresultater. Dokumentet er vedlegg til prosjektets rapportering til Klimasats-ordningen i Miljødirektoratet.

Osloregionen

Østlandssamarbeidet

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	3
Om prosjektpartnerne.....	4
Hovedresultater fra prosjektet er følgende	4
2. Innledning.....	5
3. Prosjektorganisering.....	7
Arbeidspakker.....	7
Prosjektledelse	8
Koordineringsgruppe.....	8
4. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 1 – Areal og identifisering av lokasjoner	9
4.1 Kartlegge og følge opp aktuelle lokasjoner	9
Areal og identifisering av lokasjoner – arbeidsmøter i fylkeskommuner	9
Befaringer på aktuelle lokasjoner.....	9
Delregionale workshops/initiativ	10
4.2 Utvikling av kartløsning	11
5. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 2 – Dialog og kunnskap.....	13
5.1 Større arrangement i regi av energistasjonsprosjektet.....	13
5.2 Andre møter/dialogaktiviteter	14
6. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 3 – Saksbehandling og veileder	16
Utvikling av veileder for etablering av energistasjoner	16
7. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 4 – Kommunikasjon	18
8. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 5 – Prosjektledelse	20
9. Eventuelle avvik (for alle arbeidspakker)	21
10. Dokumenter utarbeidet i prosjektet	23

El-lastebil i Oslo. Foto: Bård Gudim/Osloregionen

Innlandsporten. Foto: Stange kommune

1. Sammendrag

Østlandssamarbeidet og Osloregionen IPR har i perioden 01.08.2022-31.12.2024 gjennomført prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*. Prosjektets formål har vært «å bidra til raskere etablering av energistasjoner for grønn næringstransport på Østlandet». Det er lagt ned en betydelig innsats fra representanter fra kommuner og fylkeskommuner i prosjektet, i tillegg til prosjektledelsen hos prosjekteiere. Prosjektet har samarbeidet tett med Grønt landtransportprogram, Statens vegvesen og ulike næringsaktører og organisasjoner. Omstilling av næringstransportnæring er et langsiktig arbeid og prosjektet tas videre i 2025 og 2026.

Om prosjektpartnerne

[Osloregionen IPR](#) er et interkommunalt politisk samarbeid som består av 65 kommuner inkludert Oslo kommune. Osloregionen jobber for at hele hovedstadsregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

[Østlandssamarbeidet](#) er et politisk samarbeid (per 31.12.2024) mellom Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, Østfold fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune, Innlandet fylkeskommune, Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune. Samarbeidet skal bidra til å utvikle Østlandet som en bærekraftig og konkurransedyktig region i Europa med en regionalt balansert utvikling i landsdelen.

Hovedresultater fra prosjektet er følgende

- Identifisert mulige lokasjoner for energistasjoner. Flere av mulige lokasjoner følges opp videre i 2025-2026.
- Gjennomført et stort antall befaringer og bistått i prosesser som har ført til søknader om støtte til energistasjoner fra Enova, og der støtte er innvilget til flere.
- Tilrettelagt for finansiering fra Enova på til sammen 16 824 524 NOK i det nå avsluttede programmet «Bedriftslading», og til sammen 19 156 250 NOK i programmet «Underveislading».
- Gjennomført regionale seminarer/verksted for vurdering av potensielle lokasjoner med fokus på næringslivets behov, vurdering av nettilknytning. Deltakere har vært fagpersoner og politikere fra kommuner og fylkeskommuner, representanter fra transportnæring, nettselskap, m.fl.
- Utviklet en veileder for etablering av energistasjoner, med betydelig involvering av aktuelle brukere av veilederen. Hovedmålgruppe er kommuner som arealmyndighet og byggesaksbehandlere, men har også stor verdi for andre aktører som utbyggere og transportnæring. Det er innledet en dialog med KS om samarbeid om spredning av bruk av veilederen nasjonalt.
- Åpning av første komplette energistasjon ved Innlandssporten, Stange kommune. Prosjektet bidro med å arrangere åpningsseminar med deltakelse fra politisk ledelse og næringsaktører.
- Bidratt med kunnskapsutvikling, bl.a. gjennom teknologi-webinarer for ulike energibærere. Webinarer tilgjengelig på Osloregionens YouTube-kanal. Målgrupper har vært politikere, fagpersoner, næringsaktører, transportnæring m.fl. Målet har vært å øke innsikten om ulike energibærere, om behovet av infrastruktur og om ulike suksessfaktorer, både hos saksbehandlere og beslutningstakere.
- Gjennomført flere større og mindre arrangementer/seminarer i egen regi, men også i samarbeid med andre. Dette har bidratt til dialog, samarbeid og kunnskapsutvikling, med deltakelse fra kommuner, fylkeskommuner, gods- og logistikknæringen, utbyggere av energistasjoner, nettselskap, Grønt landtransportprogram, Statens vegvesen, Enova og Miljødirektoratet.

Etablert en egen nettside energistasjoner.org, der nyheter fra prosjektet, aktuelle arrangementer og annen relevant informasjon ble delt.

Foto: Bård Gudim/Osloregionen

2. Innledning

Prosjektet Energistasjoner for grønn næringstransport er et samarbeidsprosjekt, mellom Østlandssamarbeidet og Osloregionen. Det ble initialt sendt inn to søknader fra henholdsvis Vestfold og Telemark fylkeskommune (Østlandssamarbeidet) og Oslo kommune (Osloregionen). Prosjektbeskrivelsene er koordinert og samlet til et prosjekt, se illustrasjon nedenfor.

Gjennomføring av prosjektet som et felles prosjekt innebærer mindre justeringer i gjennomføring i arbeidspakker sammenlignet med søknadene til Klimasats. Miljødirektoratet er kjent med dette samarbeidet og har godkjent gjennomføringen som et felles prosjekt.

Dette dokumentet er vedlegg til prosjektets rapportering til Miljødirektoratet, i henhold til deres mal for rapportering. Dokumentet gir en utfyllende beskrivelse av gjennomføring av prosjektet og resultater.

Se også prosjektets nettside: energistasjoner.org og nettsider til Osloregionen IPR og Østlandssamarbeidet for dokumentasjon fra prosjektet. Nettsiden legges ned 15. mai 2025. Følg prosjektutvikling videre på osloregionen.no/prosjekt/energistasjoner og ostlandssamarbeidet.no/gronne-energistasjoner/

Arbeidspakke 1 Areal og identifisering av lokasjoner	Arbeidspakke 2 Dialog og kunnskap	Arbeidspakke 3 Saksbehandling og veileder	Arbeidspakke 4 Kommunikasjon	Arbeidspakke 5 Prosjektledelse
<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge og følge opp aktuelle lokasjoner • Visualisering av potensielle tomter • Korridorperspektiv 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle kompetanse • Samle kunnskap om prosess for etablering av energistasjoner • Identifisere barrierer 	<ul style="list-style-type: none"> • Effektivisere saksbehandling om etablering av energistasjoner • Utvikle veileder 	<ul style="list-style-type: none"> • Intern kommunikasjon • Ekstern kommunikasjon 	<ul style="list-style-type: none"> • Oppstartsaktiviteter • Fortløpende prosjektledelse • Etablering av ekstern referansegruppe • Rapportering

For alle arbeidspakker: Samarbeid med aktuelle aktører og prosjekter

3. Prosjektorganisering

Arbeidspakker

Prosjektet er organisert i 5 arbeidspakker, som figuren nedenfor illustrerer. Representanter fra begge organisasjoner deltar i gjennomføring, men prosjekteiere har fordelt ansvar for de ulike arbeidspakkene på organisasjon og person. Av ressursmessige årsaker har Osloregionen hatt to prosjektledere i prosjektperioden.

Arbeidspakke 1: Osloregionen IPR, Eva Næss Karlsen /Karoline Holmstrøm Ulateig

Arbeidspakke 2: Østlandssamarbeidet, Lotta Möllerfalk

Arbeidspakke 3: Osloregionen IPR, Eva Næss Karlsen/Karoline Holmstrøm Ulateig

Arbeidspakke 4: Østlandssamarbeidet, Kristian Singh-Nergård

Arbeidspakke 5: Østlandssamarbeidet og Osloregionen, felles ansvar, med prosjektledere Lotta Möllerfalk (ØS) og Eva Næss Karlsen/Karoline Holmstrøm Ulateig (OR)

Prosjektledelse

Prosjektet har vært gjennomført som et felles prosjekt med to prosjektledere:

- Østlandssamarbeidets prosjektleder: Lotta Möllerfalk
- Osloregionens prosjektleder: Eva Næss Karlsen. Karoline Holmstrøm Ulateig var prosjektleder deler av prosjektperioden.

Koordineringsgruppe

En sentral del av organisering av prosjektet og forankring av aktiviteter i prosjektet er en bredt sammensatt koordineringsgruppe, med representanter fra kommuner og fylkeskommuner. Koordineringsgruppen har hatt jevnlige møter i hele prosjektperioden, se også mer under Arbeidspakke 5 – Prosjektledelse nedenfor.

Styringsgruppe

Prosjektet har hatt to styringsgrupper, da det opprinnelig var omsøkt som to prosjekter. Det har vært jevnlige møter/orienteringer for styringsgruppene.

Prosjektleder Lotta Möllerfalk, Østlandssamarbeidet, prosjektleder Eva Næss Karlsen, Osloregionen. Foto: Osloregionen

Biogassfyllestasjon på Innlandsporten i Stange kommune. Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

4. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 1 – Areal og identifisering av lokasjoner

4.1 Kartlegge og følge opp aktuelle lokasjoner

Areal og identifisering av lokasjoner – arbeidsmøter i fylkeskommuner

Det er blitt gjennomført arbeidsmøter i hver av fylkeskommunene på Østlandet i januar-mars 2024. Formålet med disse var å identifisere mulighetsrommet til finansiering i den enkelte fylkeskommune, og tilpassing og spissing av arbeidet for å passe best mulig med de enkeltes behov.

Befaringer på aktuelle lokasjoner

Gjennomførte befaringer har bidratt til dialog og kunnskapsutvikling og kunnskap om prosesser og barrierer for etablering av energistasjoner. Dokumentasjon gjøres tilgjengelig for prosjektdeltagere.

2022-sept 2023: Gjennomført befaringer på aktuelle lokasjoner.

- [Befaring logistikkhuber](#), Nordre Follo, Oslo, Berger (Lillestrøm kommune) og Gardermoen

- Sel kommune
- Avinor - Gardermoen
- Grelland, Holmestrand
- Brunkeberg
- Herøya, Porsgrunn
- Vinstra
- Magnormoen
- Kongsvinger

Okt2023-Des24: Arbeidet med befaringer fortsatte og gjennom året ble det gjennomført følgende:

- Q4 2023: Porsgrunn, Skien
- Januar: Oslo Buss, Magnormoen, Lillehammer, Raufoss.
- Mars: Valdres, Elverum
- April: Hunderfossen, Alvdal, Holmestrand, Solør.
- Mai: Valdres, Sandefjord, Tønsberg
- Juni: Lunner, Hønefoss, Lier
- August: Trysil
- September: Møte og studiebesøk på Innlandsporten for koordineringsgruppen
- Oktober: Tynset, Rena

Befaring Magnormoen. Foto: Lotta Möllerfalk, Østlandssamarbeidet

Samlet sett har befaringsene som er blitt gjennomført resultert i flere Enova-søknader (bedriftslading og underveislading) og et antall tildelinger.

Bland disse er: Kongsvinger (Siva + Glåmdalen), Rudshøgda, Tønsberg, Lørenskog, Vestre Toten, Stange, Ringsaker, Sandefjord, Porsgrunn (Herøya), Hamar, Våler i Solør, Eidskog, Alvdal, Alvdal og Vestre Toten.

Prosjektet har vært involvert i ulik grad i å skrive søknader til Enova, og i kobling mellom aktører med tomter og potensielle utbyggere.

Delregionale workshops/initiativ

- 12/22-Q1/23 Dialog og bidratt med råd for etablering av forprosjekt hos Gardermoen Vekst og mulig energistasjon i Gardermoen Næringspark. Det har etter dette vært dialog med Avinor om aktuell tomt og mulig etablering, bl.a. gjennom prosjekt i regi av Kunnskapsbyen Lillestrøm.
- September 2023: Større arrangement i forbindelse med lansering av planer for Norges første komplette energistasjon for tungtransport, Energistasjon Innlandsporten, 15. september 2023, med politisk deltagelse og utbyggere av fyll- og ladestasjoner.

- Høst 2023-Høst 2024: Planlagt og gjennomført regionale workshops i Drammensregionen og Mosseregionen, med formål å kartlegge aktuelle lokasjoner for energistasjoner i delregioner på Østlandet, og diskutere hvordan man kan samarbeide for å legge til rette for etablering av energistasjoner. Arbeidet gjennomført i samarbeid rangementene gjennomført i samarbeid mellom energistasjonsprosjektet og hhv Drammensregionen IPR og Mosseregionen IPR/Mosseregionen Næringsutvikling.
- Drammensregionen: Fagseminar 23. april 2024 og [verksted for konkretisering den 20. november](#). Det er utarbeidet en egen rapport fra workshop 20. november 2024, med blant annet mulige arealer i Drammensregionen.
- Mosseregionen: Første workshop ble arrangert den 21. mai og andre workshop for vurdering av [konkrete lokasjoner og videre arbeid ble gjennomført den 30. oktober](#). Det er laget en egen rapport fra workshop 30. oktober, med blant annet potensielle arealer i Mosseregionen.
- Prosjektet er i dialog med flere delregioner om gjennomføring av regionale workshops, basert på erfaringer fra Mosseregionen og Drammensregionen. Dette vil bli gjennomført i *Energistasjoner fase II* i 2025-2026

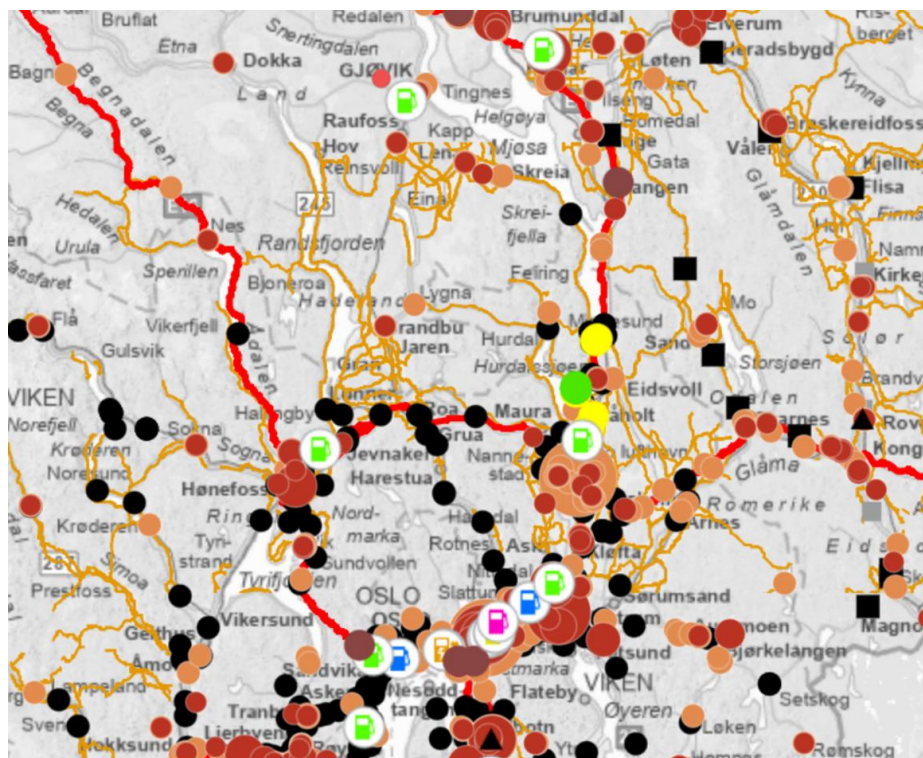
Gruppearbeid på verksted i Mosseregionen, oktober 2024. Foto: Torun Degnes, Mosseregionen Næringsutvikling

4.2 Utvikling av kartløsning

Tidlig i prosjektet startet vi opp arbeidet med utvikling av en kartløsning for visualisering av mulige arealer i kommunene for etablering av energistasjoner. I den innledende fasen deltok Grønt landtransportprogram, i tillegg til prosjektledelsen og GIS-eksperter i Viken fylkeskommune. I den innledende fasen ble tomtealternativer fra Eidsvoll brukt som et eksempel på potensielle tomter, med arealformål og planstatus. Nedenfor er en gjennomgang av arbeidet med utvikling av kartløsningen.

- September 2022 - Utviklet en første versjon av kartløsning for visualisering av mulige tomter til energistasjoner ifm kickoff for prosjektet i september 2022. Kartløsning ble utviklet i samarbeid med Viken fylkeskommune.
- Januar/februar 2023 - Videreutvikling av kartløsning i samarbeid med Grønt Landtransportprogram, der resultat fra stoppmønsteranalyse ble integrert (oppdrag fra GLP, Statens vegvesen). Dette ble presentert i forbindelse med GLPs stormøte i februar 2023.
- Utviklet et registreringsskjema til bruk for kommuner og andre for registrering av tomtealternativer og planlagte energistasjoner
- Våren/høsten 2023, dialog med bl.a. Enova og Elbilforeningen for inkludering av informasjon fra NOBIL-database i kartløsning.
- Våren 2024 – møter og annen oppfølging. Konklusjonen for kartløsning er at denne ikke utvikles videre som del av energistasjonsprosjektet, da det er utviklet kartløsninger fra andre aktører, og det er for ressurskrevende å utvikle kartløsning slik prosjektet opprinnelig ønsket. Det er ikke mulig å vise ønskete data om potensielle tomter i kartet, da kartinformasjon er tilgjengelig på et aggregert nivå først når energistasjon er bygget og er inkludert i NOBIL-databasen. Det har også vist seg at det ikke er hensiktsmessig at alle kommuner gjør en omfattende kartlegging av potensielle tomter, slik opprinnelig

ide var. Kartløsningen utviklet i regi av Energistasjonsprosjektet har først og fremst hatt verdi for å vise frem stoppmønsteranalysen som ble ferdigstilt ved årsskifte 2022/2023, se illustrasjon nedenfor.

Skjermdump kartløsning med stoppmønsteranalyse fra energistasjoner.org

Gruppearbeid under Kickoff september 2022. Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

5. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 2 – Dialog og kunnskap

5.1 Større arrangement i regi av energistasjonsprosjektet

Informasjon om arrangementene, med program og nyhetssaker er tilgjengelig på energistasjoner.org. Nedenfor er det lagt til lenke til noen av arrangementene.

- [Kickoff for prosjektet 28.09.2022](#) med åpningsinnlegg fra byrådsleder Raymond Johansen og fylkesordfører Even Aleksander Hagen og med et innholdsrikt program
- Januar 2023 - [Gjennomført nettverksmøte med tilsvarende prosjekter](#), for å samarbeide og koordinere arbeidet, unngå dobbeltarbeid, og sørge for erfaringsutveksling.
- Januar 2023 - [Møte med Statnett, NVE/RME, nettselskap, GLP, SVV og prosjektet](#)
- [November 2023 - Gjennomført konferansen Omstilling til grønn næringstransport – hvor står vi og hvordan går vi videre?](#) Konferanse på Deichman, 3. november

- Desember 2023 - mars 2024: [Teknologi-webinarer for ulike energibærere](#) (batterielektrisk, hydrogen, biogass). Opptak er tilgjengelig på Youtube-kanalen til Osloregionen IPR.
- [Mars 2024 - NTP-seminar om godstransport og lansering av veileder for energistasjoner](#)
- Jevnlige møter gjennom hele prosjektperiode med koordineringsgruppe (Se [arbeidspakke 5](#)), med deltakere fra kommuner og fylkeskommuner

Panelsamtale, konferanse på Deichman, november 2023. Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

5.2 Andre møter/dialogaktiviteter

- Jevnlige dialog/møter med GLP og Statens vegvesen
- Jevnlige dialog med tilsvarende aktører i andre land, særlig i Sverige
- Deltatt på partnernemøter i GLP (bl.a. innleder på Stormøte 15. februar 2023)
- Samarbeid med andre prosjekt, bl.a. Kunnskapsbyen Lillestrøm
- Deltatt på Vestfold og Telemark fylkeskommune sin stand på Industriuka Porsgrunn i mai 2023
- Bred dialog og spredning av informasjon om prosjektet til et stort antall aktører på hele Østlandet.
- Medarrangør og innleder på H2-Truck seminar, 21. juni Oslo rådhus
- Medarrangør på Dialogkonferansen "Hvordan få fart på det grønne skiftet i transportsektoren på Romerike?" avholdt 21. august på X Meeting Point, Lillestrøm
- Flere digitale presentasjoner om teknologinøytralitet, blant annet for Klimapartnere i flere regioner, Kraftløftet, Viken fylkeskommune, Elvia og Statnett, Innlandsporveiføljen, Klosser Innovasjon, Elverum Vekst, Raufoss industripark, m.m.
- Deltatt på Clean fuels seminar i Hamburg, august 2023
- Februar 2024 deltok prosjektet på et seminar i Møre og Romsdal: Brannsikkerhet i BEV.
- Prosjektet har under året inngått i GLP og Statkraft/MER sin pilot, som også har resultert i en tildeling for underveislading på Herøya.
- Lansering MAN Lillestrøm, åpning av Fastcharge Alnabru og lansering av biogass-stasjon på Skui.

- August 2024 gjennomført et webinar om hydrogen med Scandria Alliance og i september gjennomført en godskonferanse i Innlandet fylkeskommune, inkludert lansering av godsstrømanalyse.
- Det ble i november gjennomført en større konferanse om biogass på Hamar, der prosjektet var med i planlegging, gjennomføring og holdt innlegg.
- Prosjektet har bidratt til å løfte behovet av fritak i bompenger for biogasskjøretøy, og dette er blitt implementert i flere kommuner på Østlandet.
- Deltatt i arbeidsgrupper for fossilfri tungtransport i Valdres, Trysil, Solør og Alvdal.
- Deltatt i konferanse for fossilfri infrastruktur i Sandefjord og i Göteborg.

Osloregionen IPR

Veileder for etablering av energistasjoner for tungtransport

Norconsult

 Osloregionen

Foto: Bård Gudim/Osloregionen

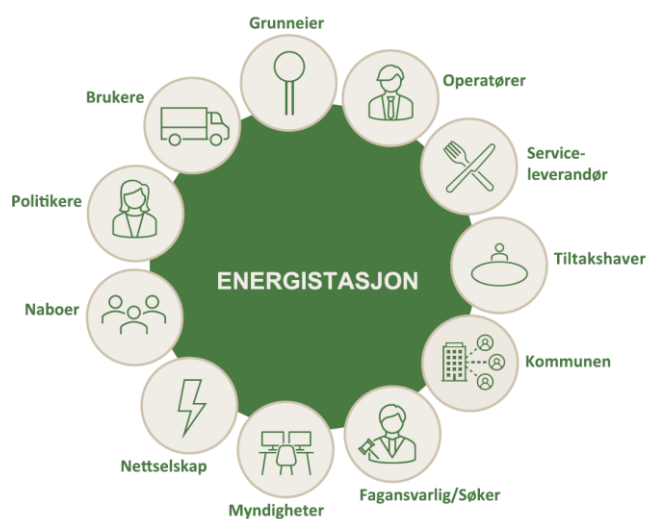
6. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 3 – Saksbehandling og veileder

Utvikling av veileder for etablering av energistasjoner

En av hovedleveransene i prosjektet er veileder for etablering av energistasjoner. Osloregionen ga våren 2023 Norconsult i oppdrag å utvikle veilederen, der målet er raskere saksbehandling i plan- og byggesaker i kommunene. Veilederen vil også ha stor nytteverdi for andre aktører som håndterer og planlegger infrastruktur for tungtransport.

I prosessen med utvikling av veilederen har ekspertise fra ulike interessenter vært involvert. Gjennom en grundig prosess, inkludert workshops med kommuner, fylkeskommuner, transportselskaper, teknologileverandører og offentlige organer som Statens vegvesen, Enova og DSB, har veilederen blitt skreddersydd spesielt for saksbehandlere, men også tiltakshaver som ønsker å bygge energistasjoner. Den vil være en god guide for saksbehandlere i kommunen og de som ønsker å bygge ut energistasjoner. Veilederen gir på en pedagogisk måte

informasjon om hva en energistasjon er, oversikt over aktørene og pedagogisk og god veiledning på «veien til vedtak», og til siste nyttige sjekklister.

Illustrasjon aktørkart: Norconsult/Osloregionen

Tor Mjøs og Eirin Lund fra Norconsult og ordfører i Kongsvinger, Elin Såheim Bjørkli. Foto: Per Dagfinn Wolden

[Veilederen er tilgjengelig på prosjektets nettside](#) og på osloregionen.no.

Nedenfor er en gjennomgang av prosess for utvikling av veilederen.

- Februar 2023: Oppstart av oppdrag for utvikling av veileder for etablering av energistasjoner. Osloregionen oppdragsgiver for ekstern konsulent, Norconsult til utvikling av veilederen. Det har vært gjennomført jevnlig møter og kvalitetssikring av gjennomføring av oppdrag mellom oppdragsgiver og konsulent.
- Prosjektets koordineringsgruppe gitt innspill til innhold i flere møter.
- Mars – mai 2023. Gjennomført 4 workshops for input på innhold, med bred deltakelse ulike typer aktører som kommuner, fylkeskommuner, teknologibedrifter, nettselskap, offentlige etater og organisasjoner.
- Utkast til veileder ble sendt på høring til prosjektdeltagere og andre relevante aktører i september/oktober 2023.
- Det er gjennomført et eget fotooppdrag for bilder til veileder og til bruk i prosjektet til andre formål. [Bildene er tilgjengelig for fri nedlasting her.](#)
- Veileder ferdigstilt ved årsskiftet 2023/2024 og tas i bruk.
- Lansering av veileder på seminar den 18. mars 2024.
- Spredning av veileder i egne kanaler og tas i bruk i forbindelse med workshops og andre arrangement.
- Sommer 2024 – oppstart av dialog med KS om spredning av veileder i KS' nettverk, via deres hjemmeside og mulig digitalisering av veileder (prosjektets fase II (2025-2026), med støtte fra Klimasats).

Bilde fra befaring hos Norsk Lastbærer Pool AS (NLP). Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

7. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 4 – Kommunikasjon

- Gjennomført intern kommunikasjonsworkshop, 13. oktober 2022
- Utviklet en kommunikasjonsstrategi
- Utviklet nettsiden, energistasjoner.org, og lanserte den i februar 2023. Denne oppdateres jevnlig
- Kommunikasjonsaktiviteter og medieoppslag
 - Kickoff, 28. september 2022 og konferanse på Deichman november 2023
 - Presentasjon av prosjektet på diverse arrangementer (se også arbeidspakke 2)
 - Deltakelse og dekning av Grønt landtransportprogram (GLP) stormøte, 15. februar 2023
 - Publisering av nyhets saker på nettsiden energistasjoner.org
 - Utsendelse av pressemeldinger, med påfølgende dekning i fagtidsskrifter og lokale og regionale aviser
 - Informasjon om prosjektet er delt via prosjektet nettside og nyhetsbrev og nettsider til Osloregionen og Østlandssamarbeidet.

- Medieoppslag i forbindelse med lansering av veileder mars 2024
- Andre kommunikasjonsiltak ventes også under 2025, med forventede lanseringer og åpninger av stasjoner som prosjektet har vært involvert i 2023 og 2024.
- Foto fra arrangementer:

Når	Hva	URL
Januar 2023	Nettverksmøte, grønn næringstransport	https://flic.kr/s/aHBqjAoQ12
Januar 2023	Møte med nettvirksomheten om etablering av energistasjoner for tyngre kjøretøy og nettkapasitet på	https://flic.kr/s/aHBqjApMjr
Februar 2023	Møte i koordineringsgruppe for prosjektet	https://flic.kr/s/aHBqjAsqSx
Juni 2023	Åpent møte Hydrogen til tungtransport, Oslo	https://flic.kr/s/aHBqjAJFcx
August 2023	Dialogkonferanse om det grønne skiftet	https://flic.kr/s/aHBqjAS46j
Sept 2023	Lansering av komplett og energinøytral energistasjon på Innlandsporten	https://flic.kr/s/aHBqjAULZD
Høsten 2023	Fotooppdrag til Veileder for etablering av energistasjoner	https://flic.kr/s/aHBqjBT5b3
Nov 2023	Energistasjonskonferanse (Midtveis i prosjektet)	https://flic.kr/s/aHBqjB22m1
April 2024	Fagseminar, etablering av energistasjoner	https://flic.kr/s/aHBqjBnqJK
Juni 2024	Lansering, Volvo Truck Center Oslo	https://flic.kr/s/aHBqjBvDsS

Eva Næss Karlsen og Lotta Möllerfalk, prosjektledere for henholdsvis Osloregionen og Østlandssamarbeidet. Foto: Kristian Singh-Nergård/Østlandssamarbeidet

8. Hva er gjennomført for Arbeidspakke 5 – Prosjektledelse

- Jevnlige prosjektteam-møter (Osloregionen og Østlandssamarbeidet)
- Jevnlige koordineringsgruppemøter med deltakere fra kommuner og fylkeskommuner
- Rapportering til administrative grupper i Osloregionen og Østlandssamarbeidet
- Rapportering til styringsgrupper. Det er to styringsgrupper, da det opprinnelig var omsøkt som to prosjekter.

El-lastebil i Oslo. Foto: Bård Gudim/Osloregionen

9. Eventuelle avvik (for alle arbeidspakker)

Det vises til innledningen, der det er beskrevet av prosjektet gjennomføres som et samarbeidsprosjekt mellom Østlandssamarbeidet og Osloregionen. Det innebærer at det kan være noen avvik mellom planlagte aktiviteter i prosjektsøknaden og i gjennomføringen. Det er i så fall beskrevet nedenfor.

Arbeidspakke 1: Detaljert kartlegging av arealer i kommunene er ikke gjennomført i den skala som opprinnelig var planlagt. Identifisering av potensielle arealer er gjort gjennom befaringer og regionale workshops.

Arbeidspakke 3: I Østlandssamarbeidets søknad er ikke en veileder konkretisert, men en form av sjekklister skal utvikles. Behovet av en slik sjekklister er etter at veilederen er ferdig utviklet vurdert ikke å være nødvendig. Eventuelt kan det være relevant med en spissing og forenkling av veilederen inn mot fylkeskommunale saksbehandlere, dette vil da bli gjennomført i 2025.

Arbeidspakke 5: Det er ikke etablert en ekstern referansegruppe, slik Osloregionen hadde lagt opp til i sin søknad. Dialog og forankring med eksterne aktører anses ivaretatt gjennom aktiviteter i prosjektet og samarbeid med blant andre Grønt landtransportprogram og Statens vegvesen.

På grunn av personellmessige endringer i Osloregionens sekretariat fra april 2023, har det i deler av prosjektperioden vært redusert kapasitet og utskifting av medarbeidere i prosjektet.

El-lastebil i Oslo. Foto: Bård Gudim/Osloregionen

10. Dokumenter utarbeidet i prosjektet

Nedenfor er oversikt over noen av dokumentene, rapporter, eksempel på presentasjon av prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*, m.m. Dokumentene er tilgjengelig på osloregionen.no/prosjekt/energistasjoner/

- Veileder for etablering av energistasjoner (januar 2024)
- Hvordan gjennomføre befaringer, sjekklister og eksempel fra befaring januar 2024
- Rapport fra regionalt verksted i Mosseregionen 30. oktober 2024
- Rapport fra regionalt verksted i Drammensregionen 20. november 2024
- Notat – Eidsvoll kommune: *Vurdering av aktuelle tomtealternativer for energistasjoner i Eidsvoll kommune* (september 2023)
- Generell presentasjon av energistasjonsprosjekt mars 2023
- Rapport fra befaring logistikk-huber november 2022
- Eksempel på politiske vedtak og mulige klimabestemmelser i planarbeid